

Pomen CAR-T celične terapije za Slovenijo

Medicina je hitro razvijajoča se znanost, hematologija med vejami medicine pa velja za najbolj napredno. Tako smo že desetletja v tehnološkem vrhu uvajanja novih diagnostičnih in terapevtskih metod. Leta 1989 je prim. Jože Pretnar, dr. med. "na svojo roko", namesto, da bi uživali proste popoldneve sobot in nedelj, vpeljal zdravljenje s presaditvijo krvotvornih matičnih celic. Do danes smo na KO za hematologijo zdravili na ta način več kot 2000 bolnikov in številni zato živijo!

Dandanašnji se dogaja nekaj podobnega. Nov način zdravljenja s CART-T tehnologijo je po ocenah tujih in naših strokovnjakov nekje podobno časom, ko smo začeli zdraviti s PKMC. Možnosti so kot po navadi številne. Prva je, da CAR-T celični pripravek enostavno kupimo kot končni proizvod, kar stane brez vštete zdravljenja v bolnišnici in brez naših uslug slabih 250.000€. Vprašanje je koliko Slovincem bi lahko takšno zdravljenje ponudili. Druga možnost je, da CAR-T pripravek naredimo sami. Za to potrebujemo aparat Miltenyi Prodigy, ki je osnovni tehnični pripomoček, da lahko začnemo z delom. Seveda, je potrebno ob tem urediti še številne tehnične zadeve, kot so ustrezni prostori, izobraževanje kadra in pridobiti dovoljenja s strani nadzornikov (JAZMP in Ministrstva za zdravje). Ne dvomimo, da bomo pri slednjih uspešni, saj smo tako kot prim. Pretnar pred leti, pripravljeni trdo delati. Potrebujemo pa aparat Miltenyi Prodigy. Njegova okvirna cena je s podporno tehnično opremo dobrih 600.000€. Ker s strani države, tudi zaradi višje sile v obliki COVID pandemije, ni bilo pravega posluha, morda tudi možnosti za finančni vložek, smo pomislili na možnost donacije finančnih sredstev s strani slovenskega gospodarstva, ki kljub težkim časom razume sedanjí moment in potrebo po sledenju vrhunske tehnologije, znanosti in postopkov zdravljenja. V nasprotnem primeru bi, prej kot ne, zamudili vlak razvoja.

Za namen zbiranja sredstev za nakup CAR-T aparature je Slovensko združenje bolnikov z limfomom in levkemijo, L&L, pri NLB d.d. odprlo poseben TRR:

SI56 0284 3026 3615 528, Slovensko združenje bolnikov z limfomom in levkemijo, L&L, Vrazov trg 1, 1000 Ljubljana, koda namena: CHAR

Veseli bomo vsakršne pomoči. Zavedajoč se, da so časi težki, s strani združenja bolnikov L&L, s strani KO za hematologijo Ljubljana in UKC Ljubljana spodaj podpisani zagotavljamo, da bodo sredstva uporabljena pošteno, pregledno in izključno namensko.

V prilogah je tudi kratek opis CAR-T celičnega zdravljenj, morda nekoliko tehnološko obarvan, in pa izjava generalnega direktorja Janeza Poklukarja, dr. med., UKC Ljubljana in strokovne direktorica UKC Ljubljana prof. dr. Jadranke Buturović, dr. med., da se s projektom strinjata in da podpora projektu v UKC Ljubljana, kot vrhunski terciarni ustanovi, je. Projekt podpira tudi Medicinska fakulteta Ljubljana in v njenem imenu prof. dr. Igor Švab, dr. med.

V projektu bodo sodelovali Medicinska fakulteta (prof. dr. Igor Švab, dr. med.), Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo (prof. Alojz Ihan, dr. med.), Zavod za transfuzijsko medicino (mag. Marko Cukjati, dr.med., spec. transf. med.), Kemijski inštitut (prof. dr. Roman Jerala, dr. kem.) in zasebno podjetje Educell (Miomir Knežević, univ. dipl. biol.), katero ima že dolgoletne izkušnje s podobnimi projekti.

Hvala za vaš čas in pripravljenost pomagati. Za dodatne informacije smo dosegljivi na številkah

Doc. Matjaž Sever, dr. med.
(01 522 8353)

Prof. dr. Samo Zver, dr. med
(01 522 8361)

Kristina Modic
(040 240 950)